

MAGYAR LAJOK

T. Nemzeti Múzeum

BUDAPEST

X. évfolyam, 182 (2744) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Bekövetkezett a Távolveleti feszültség legváltóságosabb állapota

A japánok hazautaztak Ausztráliából, Indiából és Burmából

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: Az Új Nemzedék írja: **Stockholmba érkezett jelentések szerint a távol-keleti feszültség legváltóságosabb állapota bekövetkezett. A japánok nemcsak Ausztráliából, hanem Indiából és Burmából is hazautaztak.**

Berlinből jelentik: (B. T.) A japán sajtó, mint Tokióból jelentik, behatóan foglalkozik Thaiföld ügyével és viszszautasította azt az angolszász kísérletet, hogy nyomást gyakoroljanak Thaiföldre. (MTI)

Összehívták az ausztráliai minisztertanácsot

Ausztrália minden eshetőségre felkészült

Londonból jelentik: A távolkeleti feszültséggel kapcsolatban az ausztráliai minisztertanácsot hétfő reggelre rendkívül tanácsra hívták össze. Menzies miniszterelnök felbeszélte ausztráliai körutját.

A külügyminiszter kijelentette, hogy Ausztrália minden eshetőségre felkészült. Nyilatkozott Hughes ausztráliai miniszter is, aki kijelentette, hogy Ausztráliának választania kell a béke és a háború között. (MTI)

Vichyben nagyfontosságú döntések várhatók

Washingtonból jelenti a NTL: A Fehér Házban azt várják, hogy a következő napokban Vichyben nagyfontosságú döntésekre kerül sor. A francia kormány székhelyén tegnap több megbeszélés folyt le. A vichyi amerikai nagykövét valószínűleg ma újabb megbeszélést folytat *Pétain* tábornaggal és felvilágosítást kér *De Brinon* legutóbbi párizsi nyilatkozatáról.

De Brinon ugyanis amerikai újságírók előtt kijelentette, hogy a francia kormány magatartása és *Sumner Welles* helyettes külügyminiszter nyilatkozata között jelentős eltérés áll fenn. Ez annak tulajdonítható, hogy azok az elvek, amelyek *Roosevelt* magatartását meghatározzák, semmiképpen sem egyeztethetők össze *Pétain* tábornaggyal elveivel, amelyeket Franciaország újjáépítésénél kíván alkalmazni. (MTI)

Vichyből jelentik: (NST) Marion francia tájékoztatóügyi államtitkár szombaton este Nizzában nagyszámú hallgatóság előtt beszédet tartott, melyben a degaulleizmussal és a bolsevizmussal foglalkozott.

A német birodalommal megteremtett együttműködésről szólva, Marion államtitkár megállapította, hogy Németország vállalta az új Európa felépítésének kötelességét. Ezt a kötelességet Németország Franciaország nélkül nem akarja és nem tudja teljesíteni. 1919-ben már történt egy kísérlet arra, hogy Európát Németország nél-

kül építsék fel, ezen kísérlet eredménye azonban a régi világ összeomlása.

Stalin és háromezer kommunista vezér Amerikába való menekülésére számítanak Washingtonban

Newyorkból jelenti a NTL: Mint a Newyork Enquire Washingtonból jelenti, országgyűlési körökben úgy sejtik, hogy ha a németek megsemmisítik a szovjet hadsereget, Stalin és talán háromezer kommunista vezető az Egyesült Államokba menekül, mivel más országba nem mehetnek. Az utóbbi időben Washington a kommunista Stalin iránt megnyilvánult rokonszenvre következtében lehetséges, hogy *Roosevelt* egy nap vendégként üdvözli majd Sztalint. (MTI)

Új típusu zuhanóbombázó gépekkel kísérleteznek a bolsevikiek

Helsinki-ből jelenti a Stefani: A szovjet légierő vasárnap újfajta zuhanóbombázó repülőgépeket vetett harcra, amelyeknek jellegzetessége ismeretlen. Az új gépfajtával a porvoói székesegyházat pusztították el. (MTI)

Newyorkból jelenti a NTL: A *Curtis-Wright* konzern *caldwelli* (Newyorki állambeli) repülőgéppropeller-gyárában a munkások sztrájkbaléptek. A sztrájk 100 millió dolláros megrendeléseket érint. (MTI)

Berlinből jelenti a NTL: Német harcigépek vasárnap a Dákos szigetek mellett elsüllyesztettek egy 3000 tonnás szovjet kereskedelmi hajót, ezenkívül megrongáltak egy 2000 tonnás hajót. (MTI)

Washingtonból jelenti a Német TI: Az Egyesült Államokban elrendelték a selyemhulladékok zárolását. Selyem hulladékot csupán katonai célokra lehet felhasználni. Az Egyesült Államok termelését irányító hivatal tegnap zárta az ország acélkészletét. (MTI)

Szofióból jelenti a Bud. Tud.: Szofióban a napokban újabb kémkedési és rongálási per indult. A pernek 8 vádlottja van. A vád aszerint kísérletet tettek arra, hogy a Dunán Németország felé haladó teherhajókat felrobbantsák. A vádlottak hidak felrobbantását is tervbevétték. (MTI)

ben, Emberéletben nem esett kár. Néhány lakótáz megrongálódott. (MTI)

Hadiállapotba helyezték az ausztráliai légierőt

Stockholmból jelentik: Melbourneből érkező jelentések szerint az ausztráliai légügyi miniszter bejelentette, hogy most már az anyaországban is hadiállapotba helyezték az ausztráliai légierőt. A miniszter hangoztatta, hogy ez az intézkedés nem kapcsolatos a megváltozott csendesóceáni helyzettel.

Az ausztráliai kormány a hét végét riadókézaltségben tölti. Londonban Menzies ausztráliai minisztereinöknek ez a szombati közlése nagy érdeklődést keltett. (MTI)

Newyorkból jelentik: (Stefani) A newyorki törvényszék kihirdette ítéletét a *Roosevelt* rendeletére észak-amerikai kikötőkben elkobzott *Aussa*, *Arsa*, *Alberta*, *Brennero* és *San Leonardo* olasz gőzösök személyzete ügyében. A hajók kapitányait három-három esztendej fogházra ítélték, a legénység tagjaira 12 és 24 hónap között váltakozó büntetést szabtak ki. Az olasz tengerészek méltósággal fogadták az ítéletet. A *San Leonardo* parancsnoka, *De Gregori* kapitány, valamint *Marion* kapitány nevében kijelentette, hogy ha amerikai tisztek vagy tengerészek jártak volna el hasonlóképpen olasz kikötőben, hogy hajójuk elienséges kézre ne kerüljön, az olasz hatóságok tekintethen vették volna hazafias indító okaikat. (MTI)

Használhatatlanná tették a Szezei csatornát a német légitombák

Rómából jelenti a MTL: Rómába érkezett hírek szerint a német légitombák bombázása következtében a Szezei csatorna használhatatlanná vált.

220 volt textilnagykereskedő a kijelölt nagykereskedőknek köteles átadni árukészletét

Budapestről jelentik: (MTI) 3000—1940. M. E. számú rendelet alapján 220 budapesti és vidéki olyan textilnagykereskedőt, akiknek textilnagykereskedői kijelölés iránti kérelmét a felülvizsgálás során elutasították, arra kötelezi a közellátásügyi miniszter, hogy árukészletüket a további árusításra jogosult, a miniszter által kijelölendő kereskedőknek adja át.

ANTONESCU TÁBOROK, ROMAN ALLAMVEZETŐ MAGAS NÉMET KI-TÜNTETÉST KAPOTT

Berlinből jelentik: (NTI) Hitler vezér és kancellár Antonescu tábornok, román államvezetőnek a vaskereszt lovagkeresztjének első és második osztályát adományozta. A kitüntetés átadása Antonescunak a vezéri főiadi-szálláson a napokban történt látogatója alkalmával folyt le Göring birodalmi tábornagy és Ribbentrop külügyminiszter megleghangú táviratban fejezték ki jókívánatukat a német kitüntetés alkalmával. (MTI)

Újszerű megoldással biztosították Nagybánya lakosságának tüzelővel való ellátását

A Magyar Tudósító jelenti Nagy-bánya lakosságának téli tüzelővel való ellátása nagy nehézségbe ütközött. Most azonban a város vezetősége a fakitermelő cégekkel karöltve megoldotta ezt a problémát. A fakitermelők elhatározták, hogy egy kisvonati szerelvényt vásárolnak kocsikkal és mozdollyal együtt a város iparvas-útja részére. A szerelvényt átadják a városnak. A város ezzel szemben kötelezte magát, hogy a fakitermelők részére kedvezményes fuvarral szállítja a fát mindaddig, amíg a szerelvény vételárát le nem törleszti. Ezzel a megoldással lehetővé vált, hogy Nagybánya város téli tüzelőellátására szükséges famennyiséget beszál-lítsák a városba.

PÁLYAZAT HONVÉD TANÁRI ALLASRA

Budapestről jelentik: (MFI) A honvédelmi miniszter a honvéd tanári karban mutatkozó hiány megszüntetésére pályázatot hirdetett. A részletes feltételek a 37. honvédségi közlönyben, valamint a 178. sz. Budapesti Közlönyben jelentek meg. Pályázatok benyújtásának ideje augusztus 25.

Nagy zöltség és baromfi felhozatal volt a hétfői hetipiacon

A tej- és méz-piac is felélénkült Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi hétfői hetipiacon különösen a zöltségfelében és baromfiakban volt nagyobb felhozatal.

Hasonlóképpen még a déli órákban is nagy kínálat volt a tejpiacra. Mézet is nagyobb mennyiségben hoztak fel ami nagy keresletnek örvendett. Legnagyobb felhozatal a káposzta, külön-ként 12-16 filléres árban kelt el. A zöldbab 34 filléres árban tartotta magát.

Dinnyét (ananász, cukor) 60-80 filléres árban vásárolták. Gyönyörű almákat hoztak az anyaországi gyümölcskereskedők, de az árak: 1 P 20, 1 P 80, még mindig nem a közönség számára elérhetőek.

Az árak általánosságban még az idénycikkekben is lényegtelenül változatlannak és a jelek szerint zöldségek és paradicsom aligha lesz kapható a várt árakban. A baromfi piac nagy felhozatalával szemben, csirke 2 P 50-3, tyúk 6-7 P, kóvér kacsá 10 pengő árban lett vásárolva. Halpiac gyenge volt. Vaj még mindig nincs. Tojás korlátlan mennyiségben állott a közönség rendelkezésére.

Petróleum szökőkút tört ki Makó környékén 1800 méter mélységből

Makóról jelentik: A Makó közelében lévő Tótkomlós községtől három kilométer távolságban fekvő Kaszappusztán német szakértők bevonásával furási munkálatokat kezdettek, hogy megállapítsák, van-e földgáz, vagy petróleum az Eötvös-csigával vezetett kutatásokban megjelölt ponton.

A furási munkálatok a napokban annyira előrehaladtak, hogy a mélyfúró már 1800 méter mélységet ért el. Kedden este 9 órakor aztán, épp akkor, amikor irtózatos éghőboru vonult el a vidék felett, a kopánsi kut furáscsővén földgáz tört fel s nemsokára hatalmas nyomással nyers petróleum tört a felszínre. A feszítőcsap

két óra hosszat ellenállt a kibuggyanó nyers kőolajnak, de 11 óra tájban a hatalmas nyomás győzött és a csap hangos dörrejjel kivágódott és a csőből combvastagságú sugárban petróleum szökőkút yágódott ki. A kirobbanás ereje az egész környéket megrázta.

A nagy esemény híre futótűzként terjedt el a környéken s rövidesen valóságos bucsujárás indult a petróleumkúthoz. A tótkomlósiak gyalogosan zarándokoltak ki s akik már láták a csodát, kezükben egy-egy letépett petróleumtől csepegő kukoricaszarat hoztak, lábbelijükön pedig, sőt soknak a harisnyáján és nadrágján végig is látszott, hogy olajtól csepegő

réten jártak.

Már egy félkilométerre hullatszlik a dühörgés, amely egyre növekszik s a furótorny közelében szinte elviselhetetlen a dobhártyára és a gyomorra, mert azt is megremegteti.

Az uton körülbelül 100 méterre a furótorny közelében szinte elviselhető senkit tovább. Az összeverődött tömeg csak messziről gyönyörködhet a szokatlan látványban.

Most szakértő mérnököket várnak, akik megméri a kiáramló nafta és földgáz mennyiségét, megmondják hogyan kell „megfékezni” a kitérőt és megkezdeni a kaszaperi első petróleumkút kiaknázását.

A zsidókórházba menekültek az idegenellenőrzés elől a gazdag galíciaiak

Nagyszabású kártyarazzia volt a budapesti Newyork kávéházban

Budapestről jelentik: A főkapitányság kártyaellenőrző csoportja az éjszaka nagyszabású razzitát rendezett az erzsébetkörüti Newyork kávéházban. Bizalmas bejelentés érkezett ugyanis a rendőrségre, hogy a pesti kártya-alvilág több hírhedt alakja állásnélküli gyanús zsidók jönnek össze a kávéház kártyaszobájában, ahol reggeltől késő éjszakáig nagyban folyik a játék.

Este 10 órakor jelentek meg a detektívek a kávéházban és 2 óra felé járt az idő, amikor befejezték munkájukat. A razzia nagy izgalmat keltett a kártyások között, többen el akartak menekülni, azonban a detektívek elállták az összes kijáratokat és így mindenkit leigazoltattak. A kávéház Miksa-utcai frontján van a kártyaszoba; 54 személy, közülük 49 zsidó — férfiak és nők — vett részt a játékban. Akik nem tudták igazolni magukat, azok a főkapitányságra kerültek. Az igazoltatottak életét is lenyomozták;

15 büntetett előéletű zsidót találtak a játékosok között,

azonkívül több olyat is, akik rendőri felügyelet alatt állnak. Beregi Lőránt 40 éves zsidó boxtréner, aki valutavisszaélésmiatt már büntetve volt, a főkapitányságra került, mert megállapították, hogy nem is magyar állampolgár és nincs rendes foglalkozása. Angélus Ernő 35 éves foglalkozás nélküli egyént is előállították, aki négy éve rendőri felügyelet alatt áll és hatszor volt már büntetve különböző címeken. Rajtuk kívül még nyolc férfi és nő került a

főkapitányságra, onnan valamennyitük a toloncházba kísérik és akiknek nincs rendben az állampolgárságuk, azokat kitoloncolják az ország területéről.

Szombaton egyébként a külföldiek ellenőrző detektívek is razzitát tartottak két helyen. A Svábhegyen a Majestic-szállóban és a Zsidókórházban jártak a detektívek.

Tudomására jutott ugyanis a rendőrségnek, hogy a külföldiek ellen-

őrző razziták elől több gazdag zsidó a Svábhegyre menekült, ahol napi 30 pengőt fizetnek személyenként a lakásért. Mások összekötéseik révén — bár semmi bajuk sincsen — a Zsidókórházba vétették fel magukat. A detektívek mind a két helyen rajtaütésszerűen jelentek meg és közel harminc személyt találtak, kiknek nem voltak rendben az irataik, valamennyien lengyel, vagy orosz állampolgárságúak voltak.

A debreceni szabadegyetem német és olasz hallgatói Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán reggel fél nyolc órakor Nagyváradra érkezik a debreceni Szabadegyetem 50 hallgatója, nagyjából németek és olaszok, a város nevezetességei megtekintése céljából. Az olaszok csoportjában városunk vendége lesz Formigari Francescu tanár és hírneves regényírő

is. A szabadegyetem kirándulóinak fogadtatásáról az idegenforgalmi hivatal gondoskodik. A Kispipa vendéglőben lesz villásreggeli tiszteletükre, majd megtekintik a város érdekességeit és délelőtt 11 órakor a gyorsral utaznak tovább Kolozsvár felé.

Kiegészítő tanfolyam a visszacsatolt országrészek zeneiskolai tanárai részére

A Magyar Tudósító jelenti: A válás- és közoktatásügyi miniszter a visszacsatolt országrészek zeneiskoláiban való működésre jogosított olyan zeneoktatók részére, akik képe-sítésüket nem az Országos Liszt Fe-

renc Zeneművészeti Főiskolán szerezték, kiegészítő tanfolyamot rendez. A tanfolyam célja a visszacsatolt területek zeneiskoláiban való működésre jogosított zeneoktatók zenei ismereteinek kiegészítése és azon általános érdekű ismeretek és zenei szakismeretek felől való tájékoztatás, amelyeket a magyar vonatkozásaik miatt az elszakított területeken elsajátítani nem volt módjukban. A tanfolyamra való felvételek iránti kérényeket az Országos Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola igazgatóságánál augusztus 10-ig kell benyújtani. Maga a tanfolyam augusztus 21-én kezdődik és szeptember 12-én végződik. A tanfolyam hallgatói záróvizsgálatot tesznek.

Mielőtt szörmét, bundát vásárol,

keresse fel

Halász Imre szücs üzletét

Nagyvárad, Kazinczy Ferenc utca 4. Telefon: 18-90.

Külföldi szörmékben, kész bundákban nagy választék.

Javításokat, alakításokat pontosan szolid árak mellett vállalok.

X. évf. — Hétfő, 1941. augusztus 11.

A legnagyobb bomba- támadás Moszkva ellen

Száz német bombázógép együttes támadása. Több ezer robbanó és gyújtóbombát dobtak le. — Nagy pusztítások a Kremlben

Berlinből jelentik: (NTI) A vasárnap befutott jelentésekből megállapítható, hogy Moszkva ellen tízedikén éjjel végrehajtott légitámadás az eddigiek közül a legnagyobb és a legeredményesebb volt. Közel száz bombázógép jelent meg a szovjet főváros felett és minden nagyságu robbanóbombát dobtak le, valamint több ezer gyújtóbombát. Említésre méltó, hogy a támadás alkalmával sok legnagyobb méretű bombát is ledobtak. Az egyik nehéz bomba a Kremlt találta és nagy pusztítást vitt végbe a Kremlben. Több nagy tűz keletkezett. A tűzek fénye több száz kilométerről megfigyelhető volt. — Ugyancsak nagy tűz keletkezett a városból délkeletre is, ahol elajrtartályok gyulladtak ki. Hatalmas tüzvész keletkezett egy gyártelepen is. Ezenkívül valamennyi városrészben tüzeket figyeltek meg. Bár a légvédelmi tüzérség és az éjjeli vadászok erős tevékenységet fejtettek ki, a támadásban részvevő gépek közül 1 nem tért vissza. (MTI)

A vezéri főhadiszállás jelenti:

(Vezéri főhadiszállás) Német Távírási Iroda jelenti: A véderő főparancsnokság közli:

Keleten továbbra is természetesen folytak a hadműveletek. Az elmúlt éjjel erősebb harci gépek egységei sikeresen bombázták Moszkva közlekedési berendezéseit. Az ellenség az egész keleti fronton, beleértve a finn harcteret is, június 22. óta több mint tízezer repülőgépet vesztett.

Harcigépeink a Faroer szigetektől keletre elsüllyesztettek egy 6000 tonnás hajót. A délkeleti angol partok mentén egy hajókaravánból 4 kereskedelmi hajót pusztítottak el 23.000 tonnával és egy teherhajót felgyújtottak.

Repülőink támadást intéztek Suez kikötője ellen és elsüllyesztettek egy 8000 tonnás hajót és egy angol cirkálózt megromoltak. Az angol légierő szombaton a csatorna partvidékén 19 gépet vesztett. Egy gépünk nem tért vissza. A ellenség sem nappal, sem éjjel nem repült be a Birodalom területére felé. (MTI)

MEGFUTAMITOTTÁK A SZOVJET BOMBÁZÓKAT A NÉMET VADÁSZ-REPÜLŐK

Berlinből jelentik: (NTI) A keleti hadszíntérről a legújabb jelentések a következők:

A keleti arcvonal déli térsége felett német vadászok 8 bolsevik géppel találkoztak. A német vadászok, bár a szovjet gépek számbeli fölényben voltak, azonnal támadásba mentek át és öt szovjet gépet lelőttek. A megmaradt három gép menekülni próbált, de a német vadászok üldözőbe vették őket

és mindháromat lelőtték. (MTI)

UKRAJNABÓL JELENTIK: UJABB, 23 SZOVJET ÜTEG MEGSEMISÜLT

Berlinből jelentik: (NTI) Német harci és zuhanóbombázó kötelékek tegnap

Ukrajnában rendkívül hatásos támadást intéztek csapatösszevonások ellen. A ledobott bombák 23 szovjet üteget tettek harcképtelenné, megsemmisítettek 16 páncélost és 130 tehergépkocsit. (MTI)

Berlinből jelentik (NTI) A német légierő az ukrajnai harctéren a Dnyeper körzetében támadást intézett szovjet gépesített oszlopok ellen. Összesen 63 harckocsit pusztítottak el a német gépek. 230 tehergépkocsit romboltak szét, 9 üteget elhallgattattak. Ugyanezen a területen 32 gépet lőttek le, hetet elpusztítottak. Az egyik német gép nem tért vissza. (MTI)

Berlinből jelenti a Német TI: Egy német páncélos hadosztály üzésege és páncéltörő ágyú jövirányzott tüzeléssel elsüllyesztettek a Dnyeperen egy 800 és egy 1000 tonnás hajót. A dnyeperi hajózás is a német ellenőrzés alatt áll. (MTI)

Körülzárták és felmorzsozták a délkeleti fronton a szovjeterőket a német-román egységek

Berlinből jelenti a Német TI: A német és román kötelékek a keleti arcvonal déli részén az előnyomulás során hatalmas teljesítményeket értek el a rossz időjárás és útviszonyok ellenére is. A szünet nélküli harcokban a szovjet erőket körülzárták és felmorzsozták. Egy német gyalogoszred 260 kilométert tett meg és teljesen körülzárt egy szovjet hadosztályt. A német ezred ezekben a harcokban 1200 foglyot ejtett és 34 szovjet páncélost semmisített meg. (MTI)

Odesszánál 150 vörös tehergépkocsit pusztítottak el a német repülők.

Berlinből jelenti a Német TI: Ot német harci gépek augusztus 8-án győztes felderítést végzett Odessa környékén. A gépek egy gépkocsi oszlopba bukkantak. Támadásba mentek át és rövid idő alatt 150 megrakott gépkocsit pusztítottak el és sokat súlyosan megromoltak. (MTI)

Berlinből jelenti a Német TI: Né-

ezen a vidéken megsemmisítettek egy bolsevik ellátási központot is. A felhalmozott lőszer részben felrobbant és a tábor leégett. (MTI)

A német haderő könyörtelenül jár el a nemzetközi jogokba ütköző cselekményekkel szemben.

Berlinből jelenti a Német TI: Német illetékes helyen foglalkoznak a szovjet hadvezetőség azzal a felhívásával, amelyben felszólítja a polgári lakosságot, hogy zavarja meg a német csapatok hátsó összeköttetési vonalait és gyűjtsa fel a házakat. Német részről kijelentették, hogy a német véderő könyörtelen szigorral megtorol minden olyan cselekményt, amely a nemzetközi jogokba ütközik. (MTI)

Északkelet-Európa legszebb dómjára dobott bombát egy vörös repülő.

Helsinki jelenti a Német TI: Mint hivatalosan közlik, szombaton finn terület felett nem volt ellenséges légitévékenység. Tegnap hajnali öt órakor sikerült egy szovjet zuhanóbombázó gépnek átrepülni a Finnöblön. Ez a gép bombát dobott le a turkui dómra, amely Észak-Európa egyik legszebb dómja. (MTI)

A német hadtengerészetet nem érte vereség a szovjet elleni háborúban.

Berlinből jelenti a Német TI: Német illetékes helyen ismételtén valótlannak minősítik azt a szovjet és angol jelentést, amely szerint a német haditengerészetnek a Szovjetunió elleni hadműveletekben igen súlyos veresége volt. Berlinben hangsúlyozzák, hogy a Szovjet elleni harc meggyűlölettel óta a német haditengerészetnek egyáltalán nem volt veresége. (MTI)

Berlinből jelenti a Német TI: A légierő a karéliei part egyik öblében elsüllyesztett egy szovjet rombolót, egy tengeralattjárókat egy előrszázadot. (MTI)

Marsha Matruh kikötője lángokban áll

Rómából jelenti a Stefani: Az olasz főhadiszállás 432. közleménye: Észak-Afrikában Tobruk és Sollum szakaszán tüzérségi tevékenység folyt. Légi alakulatok bombázták Marsha Matruh kikötő berendezéseit és az ott lévő hajókat. Sidi el Baranitól keletre ellenséges hajókat támadtak meg az olasz gépek. Az ellenség légitámadásokat intézett Derna, Benghaz, Bardia valamint a gondari erő-

dítések ellen. Görögországban Korinthust támadta az ellenség. A Földközi-tenger közepén az egyik torpedónaszád elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót. (MTI)

Berlinből jelenti a Német TI: Az északafrikai harctéren német gépek eredményesen támadtak egy brit erődben anyagraktárokat és légvédelmi állásokat. Az anyagraktár ki- gyulladt. (MTI)

Sorra pusztulnak az angol repülőgépek és hajók

Berlinből jelentik: Mint a Német TI értesül, az angol légierőnek a csatorna ellen intézett légitámadási kísérleteit tegnap is visszavertük. A németek a légitámadás során jelentékeny vereséget okoztak az ellenségnek. A déli órákban egy rombolókból és vadászközből álló kötelékből lelőttek a német vadászok hat gépet. Délután brit bombázók, vadászok védelme alatt ismét megkísérelték a csatorna partját megtámadni. Ez alkalommal három ellenséges gépet lőttek le. (MTI)

Londonból jelenti a Német TI: Angol részről jelentik, hogy a Hears rombolót elsüllyesztették. A romboló résztvevett a Közkeletre hadianyagot szállító hajókaraván kíséretében. (MTI)

Berlinből jelenti a Német TI: A német légierő a legutóbbi 24 órában 37.000 tonna kereskedelmi hajóteret süllyesztett el. (MTI)

Londonból jelenti a Reuter: A tengernagy hivatal közli, hogy a Desender brit torpedóromboló elsüllyedt.

Berlinből jelenti a Német TI: A hétfőre virradó éjjel néhány ellenséges repülőgép északkeletre jött a Birodalom területe felé repült és megkísérelt Berlinig eljutni. A légvédelmi tüzérség működésbe lépett, mire az ellenséges gépek visszavonultak. (MTI)

Berlinből jelenti a Német TI: Az angol légierő veresége 9-én a megszállt területek felett történt berepülési kísérletek során 19 gépre emelkedett. (MTI)

Hajnali lovasjárőr a keleti fronton

Mit végzett a Szociális Szervezet Biharmegyében

Munkaképtelenek, hajléktalanok megsegítésével és kórházak létesítésével sietett a szüköiködők segítségére

(Befejező közlemény)

Előző közleményünkben részletesen ismertettük az Erdélyi Szociális Szervezet tizhónapi munkájának eredményeit a biharmegyei szociális előadó, dr. Kocsis Margit zárójelentésének adatai alapján. Az alábbiakban vázlatosan közöljük még a szervezet nagyjelentőségű társadalomvédő munkájáról szóló beszámoló befejező részleteit.

Kiterjedt a Szervezet figyelme háziipari foglalkoztatásra is. Így a mezőtelegdi járás területén kukoricaháncsfonást indított meg. A lakosság itt ügyes vezetők vezetése mellett igen szép kosarakat, lábtörölköket, székkeket készítettek.

Munkaképtelenek segélyezésére 1154 esetben 9780 pengőt fordított a Szervezet, működésének 10 hónapja alatt.

Margitta község részére huszágyas járványkórházat rendezett be a szervezet, összesen 2658 pengő értékben.

Bodonos községben 14 ház leeggett és ezáltal 63 ember vált hajléktalanná. Első segítségképpen a Szervezet élelmiszert, ruhát, cipőt osztott ki a kárvallottaknak, összesen 1271 pengő értékben.

A Kormányzó Ur Öfömlétsége nevenapján a járás székhelyeken kakaós kalácsos gyermek uzsonnátrendezést rendezett a Szervezet, amelyben kerekben 3000 gyermek részesült. Ennek összköltsége 904 pengő volt.

A legszegényebb községekben, első sorban a mácsai telepen három hónapos időtartamra keresztül gyermekékeztetést folytatott a szervezet, amelynek összes költsége 17069 pengőt tett.

Széleskörű gondoskodás a menekültekről

A menekültek elhelyezéséről és ellátásáról szóló rész a jelentés utolsó fejezete. A menekültekről első időben a katonai parancsnokság gondoskodott, de miután ezek egy részét az elhagyott román telepeken helyezték el, amelyek távol estek minden katonai élelmezési ponttól, élelmezésükről is a Szervezet gondoskodott és pedig a katonai parancsnokság és a menekültügyi kormánybizottság által rendelkezésre bocsátott összegekből.

Másik feladat volt a letelepedett menekültek igavonó állattal, valamint gazdasági felszereléssel való ellátása. Erre a célra az Erdélyi Szociális Szervezet 40.000 pengő ellátmányt adott, amely azonban korántsem volt elegendő a 177 család teljes felszerelésére. Különböző engedélyezett póthitelek segítségével azonban sikerült a kérdést végül is megoldani olyképpen, hogy a menekültügyi kormánybizottság is bocsátott e célra még 60.000 pengőt rendelkezésre. Ezt az összeget is a Szervezet egyéb juttatásai keretében nyert felhasználást. Ugyancsak szükség volt arra is, hogy legalább a rászoruló menekültek legalább a legszükségesebb vetőmagvakat megkap-

hassák. Erre a célra szintén a menekültügyi osztálytól kapott a Szervezet 8000 pengő ellátmányt, amelyből 107 esetben juttatott különböző vetőmagvakat.

Végül — fejeződik be a jelentés — az Erdélyért Országos Gyűjtőbizottság

a felszabadult Bihar vármegye részére nagyobb mennyiségű használt ruháneműt, háztartási cikket, gyermekjátékszert, butort, stb. küldött, amelyből főként az erre rászoruló menekültek és munkaképtelenek láttak el a Szervezet.

Igy kell dolgozni a szociális népvédelem terén!

Ime a Szociális Szervezet biharmegyei tagozatának tizhavi munkája a zárójelentés tükrében. A száraz adatok azonban alig nyújtanak fogalmat arról a munkáról, amivel e hatalmas teljesítmény járt. Hiszen a szervezet a megyei előadó és a hét járási előadó mellett alig néhány tisztviselőt foglalkoztatott egész Bihar megyében, úgy hogy szinte hihetetlennek látszik, hogy a rendelkezésre álló munkaerők ezt a sokirányú feladatot meg tudták oldani és el tudták végezni a különböző juttatásokkal járó óriási munkát. Csak egy volt ez lehetséges, hogy a szervezet, mint önálló szerv, a közigazgatási hatóságoktól és bizonyos bürokratikus megkötöttségektől függetlenül működhetett egy mondhatni korlátlan hatáskörű, nagyfelkészültségi és erős szociális érzésű vezető irányítása mellett, akinek hozzá hasonlóan lelkes és ügybuzgó járási előadók voltak segítségére, mint amilyen

különösen a központi járás részéről Szabó Klára volt.

A Szociális Szervezet azonban csak ideiglenes jelleggel működött a felszabadult erdélyi részeken. Bihar megyében, mint említettük, június 26-án fejezte be munkáját a helyét azóta az Országos Népi és Családvédelmi Alap vette át, amely a vármegyei közigazgatás keretében működik a népjóléti előadó vezetése mellett. Remélni szeretnénk, hogy a Népi és Családvédelmi Alap, mint szorosan vett közigazgatási szerv, az ezzel járó szolgálati megkötöttségek ellenére is ugyanolyan lendülettel, ugyanolyan szociális érzéstől áthatva s ugyanolyan eredményekkel fogja felkarolni a megyei lakosság társadalmi gondoskodására szorult rétegeit, mint ahogy ezt a Szociális Szervezet a legnehezebb átmeneti időkben tette ezt, az érdekeltek s az illetékes tényezők általános megelégedését és elismerését érdemelve ki. (*)

Függetlenséget követel India

Newyorkból jelenti a Német TI.: Az Associated Press londoni értesülése szerint az Indiában működő India League Conventio liga India függetlenségét követ-

telte. Határozatilag követelte minden indiai politikai fogoly szabadonbocsátását és a szabadgyülekezési jogot. (MTI.)

Sanghaiban tüntetésektől félnek a város elfoglalásának évfordulóján

Sanghaiból jelenti: A sanghai nemzetközi negyed csapatai arra számítanak, hogy Sanghai elfoglalásának évfordulóján tüntetések lesznek. A csapatok előkészületeket te-

hogy szembeszállhassanak a tüntetésekkel. Az amerikai tengerész-katonák szombaton megkezdtek elővigyázatossági járőrszolgálatukat. MTI.

Féláru kedvezmény belöldi utasoknak a Szent István hétre

Budapestről jelenti: A Szent István hét alkalmából a külföldi és belöldi utasok ötven százalékos menetdíjkedvezményvel jöhetnek Budapestre a magyar vasúti és hajózási vonalakon. Belföldiek számára száz kilométernél nagyobb távolságról az ideutazás határideje augusztus 17-én kezdődik és augusztus 20-án reggel kilenc óráig tart. A visszautazás határideje augusztus 20-án délután kezdődik és augusz-

tus 23-án éjjelkor jár le. Akik 100 kilométernél kisebb távolságról jönnek, azoknál az ideutazás határideje aug. 19-étől augusztus 30-án kilenc óráig — a visszautazás határideje pedig aug. 20-án déltől augusztus 21-én éjjelig tart. A belöldi utasok az utazási kedvezményt alkalmi menetdíjtíjegy váltásával vehetik igénybe, minden igazolás vagy forma-gag nélkül.

KISHIREK A NAGYVILÁGBÓL

HÓHULLÁM UTÁN — HÓHULLÁM. (MN) Newyork Egész középnyugaton, valamint a keleti partvidéken, beleértve Newyorkot is, retentív hóhullám vonult végig. A középnyugaton 40 fokot értek árnyékban. A Newyork állambeli Brewster város környékén a hőséget követő felhőszakadás után, nagy ritkaság, számba menő természeti tűnémenyek és pedig annak rendje és módja szerinti hóesésnek volt a lakosság tanúja. Rövid idő leforgása alatt olyan nagymennyiségű hó esett le, hogy a gyerekek az utcákon — akárcsak télen — vígan högolyözhattak.

NÁTHA ELLEN — CETRAGU. (MN) Oslo. Érdekes felfedezést tett egy norvég orvos. Rájött, hogy a cetragutól a leghévesebb és legmakacsabb nátha is elmúlik. Az orvos most azon fáradozik, hogy megállapítsa, melyek a cetrak azok a részei, amelyek a náthára ilyen rendkívül gyógyító hatással vannak és hogy ezekből a részekből orvosságot állítson elő.

EGÉSZEN SZOKATLAN PANASZ érkezik Ausztrália egyes részeiből. Ezek szerint bizonyos helyeken a verebek olyan óriási mértékben leplek el a vetéseket, hogy azok teljes pusztulásával kell számolni. Ezekben a helyeken a lakosság óriási energiával fogott hozzá a verebek irtásához, annyival is inkább, mert a hatóságok minden beszolgáltatott veréfejért magas jutalmat fizetnek.

(MN) EGY RIO DE JANEIROI KIGYOFARMRÓL. Vigyázatlanság következtében egy éjszaka több mint száz veszedelmes mérgekgyó kiszökött. Az elszökött hullók felét sikerült rövid idő leforgása alatt ismét összefogdosni, másik fele azonban elszéledt és Rio de Janeironak egy egész városrészét rettegésben tartja.

(MN) SALÉTRÓMSAV BOMBÁVAL FIZETETT. (MN) Kopenhága. Egy kopenhágai helyiségben az egyik vendég, aki szabadulni akart a fizetés kötelezettsége alól, salétromsavval teltített üveget dobott a táncparketre. Óriási pánik és tumultus támadt a szokatlan merénylet következtében és miután a salétromsavnak könnygázhoz hasonló hatása van, mi sem volt könnyebb a merényletnek, mint fizetés nélkül kerekelt oldani.

40 EZER FRANKERT KELT EL DAUDET ALPHONS KÖNYVTÁRÁNAK EGYRÉSZE. (MN) Párizs. Néhány nappal ezelőtt árverezték el Alphonse Daudet-nek, a híres francia írónak a könyvtárát. A könyvtár légtértékesebb része, mintegy 800 kötet 40.000 frankért kelt el.

MEGHÍVÓ

A Nagyváradai Népszövetségi „Hangya” fogasztási és értékesítő szövetkezet 1941. évi augusztus hó 17-én délelőtt 11 órakor a Katolikus Kér kis-teremben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívhatnak.

Napirend:

1. A szövetkezet cégszövegének módosítása.
2. Netaláni indítványok.

Igazgatóság.

„Mit tettek az angolok Cirenaiában?”

Ezzel a címmel az olasz könyvpiacra érdekes könyv jelent meg most, amely hiteles adatokkal és felvételekkel mutatja be a megszálló angol hadsereg által az olasz Cirenaiában véghezvitt erőszakoskodásokat, kegyetlenkedéseket, visszaéléseket és rombolásokat. A nagy feltűnést keltő könyv elé maga Alessandro Pavolini, az olasz nemzeti kultúra minisztere írt előszót.

„1940—41 tele, — kezdi előszavában Pavolini miniszter. — A brit birodalom az öt arcvonalon küzdő Olaszország ellen összpontosítja egész nemzetközi haderejét. Egyiptom földjéről indultak meg az angol és ausztráliai, az indiai és új-zélandi csapatok a világ legnagyobb hajóhadának támogatásával. (Mint ismeretes, az angol flotta tevékenyen előmozdította a tenger felől az észak-afrikai part mentén előtörő brit offenzívát.) Huszonöt napi ellenállás után Bardia erődjé január ötödikén (1941) este az ellenség kezébe esett. S április 12-én pedig Bradiát visszafoglalták az olasz és német csapatok. Az angol megszállás tehát Cirenaiában — ha eltekintünk Tobruk erődjének ellenállásától — 92 napig tartott.

A fontosabb helyek angol megszállása még rövidebb ideig: Derna hetven napig, Bengázi ötvenhét napig volt az angolok birtokában. De ilyen rövid idő alatt is a pusztítások és gyalázatoságok minő sorát! — kiált felháborodottan Pavolini miniszter. Majd így folytatja:

„Ez a könyv megcáfolhatatlan bizonyítékok tömege, amelyet a hadsereg, a fascista párt szervezetei és az afrikai minisztérium által gyűjtöttek egybe. Katonák, gyarmati telepések, hivatalnokok, papok, ápolónők beszélnek itt. A két ország itt harcoló katonái s az egész népesség megerősítheti pontról-pontra kérelhetetlen lelkiismeretességgel az itt közölt adatokat. Olvassák el ezt a könyvet azok — úgy mond, — akik készséggel hallgatnak a zsidó újságírókra, akik a tengely küzdelmét szemlélően a barbárság háborújának szeretik feltüntetni. Legyenek szívesek azok is elolvasni, akik a világ bármely részén szívesen szónokolnak ma is az angolszász faj szellemi fölényéről.”

A bevezető után ezután az angol-ausztráliai csapatok bizonyos ténykedéseire Cirenaiában a megszállás alatt: így a kórházakban fekvő sebesültekkel, betegekkel való kegyetlenkedésekre, múzeumok feldúlására, védtelen olasz nőkkal benschültek előtt való erőszakoskodásokra, olasz polgároknak minden ok nélkül, „sportból” való megölésére, temetőik profanizálására. Az ausztráliai csapatok tetteiért felelős az angol parancsnokság, Wilson tábornok, aki ezeket elnézte s nem lehet ezeket sem az illető katonák részegségével, sem más körülményekkel menteni. Ezeket a tetteket bátran tárja a művelt világ tárgyilagos ítéllete elé Olaszország. Az olasz nép számára tanulságul szolgálnak ezek a jövőre és megerősítették a végső győzelemben való hitében, amikor nyugodtan folytathatja majd áldásos civilizáció és kulturális munkáját a katonai vérvél megszentelt területen.

Lindbergh szerint Amerika ürügyeket keres a háboruba lépésre

Amerika zárta a selyemhulladékot és az acélrészleteket

Newyorkból jelenti a Német TL. Lindbergh ezredes egy Clevelandban tartott ülésen mondott beszédében kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya folyton csak ürügyeket keres arra, hogy a háboruba lépjen. Mivel az Egyesült Államok népe háboriellenes, a háborús-pártiak olyan

összeütközést akarnak előidézni, amely kényszeríti az Egyesült Államokat a hadbalépésre.

Ugyanezen ülésen Clark demokrata szenátor nangoztatta, hogy Roosevelt bizonyos tekintetben már is hadüzenet nélküli háborút folytat.

Izlandot erőszakkal megszállták és most Roosevelt kardját csörgeti Japánnal szemben.

Annak, hogy az Egyesült Államok nyíltan és ténylegesen nem vesz részt a háborúban az az oka, hogy az amerikai nép ilyen lépésre határozott nemmel válaszolna. (MTI.)

**A régi római „hivatalos közlöny”
Több mint négy millió római állampolgár élt Augustus császár korában**

(MN) Ostiában, a császári Róma kikötővárosában, melynek még mindig nagyon terjedelmes maradványait nagyrészt már feltárták, nemrég új töredéket találtak meg az „Acta Urbis”-nek, az antik Róma márványlapokra vésett hivatalos krónikájának. Hogy a polgárság a világbirodalom legfontosabb eseményeiről tájékozódhassék, a római városok legnagyobb részében szokásba jött, hogy a hatóságok a templomok vagy középületek falában illesztett márványtáblákon értesítették az olvasni tudó római polgárokat. Ezek a márványtáblák mintegy a mai „hivatalos közlöny”-ök szerepét töltötték be. A feljegyzések ugyancsak Róma városa, a császári család és a világbirodalom valóban legfontosabb eseményeire terjeszkednek ki, történelmi értékük azonban így is felbecsülhetetlen.

Mit mond a „hivatalos közlöny?”

Az Ostiában legújabbán talált márványtöredék szövegét időszámításunk legrégeibb időszakából származik és a Krisztus születése utáni 14—15 évek eseményeit örökíti meg. Az „Acta Urbis”-nak a 14 évről szóló „száma” az Augustus és Tiberius császár korában megjelent harmadik római népszámlálás eredményéről és Augustus császárnak Augustus 19-én történt haláláról tudósít. A felirat a római nép számát 4.100.000-ben jelöli meg. Ez az adat ellentétben van a „Res Gestae Augusti” (Augustus visszelt dolgai) adalával, mely a római nép lélekszámát 4.937.000-ben adja meg. Mivel a „Res Gestae Augusti” mindenestre hitelt érdemel, de másrészt eddig az „Acta Urbis” ostiai töredékei is minden egyes esetben megbízhatóknak bizonyultak, fel kell tételezni, hogy az ostiai töredékek az olasz félszigeten élő rómaiak számára vonatkoznak. Ezek szerint a provinciákban élő rómaiak száma 837.000 volt. Ez a számítás más római történelmi források adataival is megegyező eredményre vezet.

Történelmi adatokat tár fel a régész ásója

1932-ben és 1934-ben szintén találtak töredékeket Ostiában az „Acta Urbis”-ből. Az 1932-ben talált márványlap a felirat tanúsága szerint Traján császár uralkodása alatti

eseményekről számol be, 109-től 117-ig. Ez a töredék örökíti meg Traján császárnak a pártusok elleni második hadjárataiban, 116 március hó 23-án aratott első nagy győzelméről szóló jelentést, melyet a szenátusban hirdettek ki. A jelentés megemlékezik a római hadaknak Nisibis és Balnes városok elfoglalása után a Tigris folyón történt átkeléséről. A feljegyzésekből az is kitérül, hogy a szenátus a győzelem megünneplése

céljából vallásos ünnepségek és nyolc nyilvános színelőadás megtartását rendelte el.

A második töredék többek között Marcus Aurelius császárnak Annia Faustínával 145 tavaszán megtörtént házasságkötéséről, továbbá a szenátusnak 145 októberében Cornelius Priscianus hispániai helytartó ellen folytatott peréről számol be, melyet azért indítottak a helytartó ellen, mert hivatalos ténykedésénél nem tartotta be a szenátus által meghatározott irányt. (Erről a perrel egyébként eddig egyetlen forrás sem emlékezett meg.)

Egy további töredék, mely 152-ből származik, olyan különböző konzulok nevét sorolja fel, akikről a történelem eddig még nem tudott. Az „Acta Urbis” valamennyi töredékét az ostiai múzeumban őrzik.

A bevonulás évfordulójának megünneplésére megtörténtek az előkészületek

A nagyváradi bevonulási évforduló emlékünnepevényének első előkészítő megbeszélése óta naponként gyűlnek össze a lelkes rendezők és újabb meghívásokkal naponként bővítik a rendezői keretet.

Képviselve vannak a bizottságokban a nőegyletek, egyesületek és társadalmi osztályok. A helybizottság a szükségnek megfelelően még újabb behívásokkal fogja kibővíteni önmagát.

Nagy feladat lesz a Szent László-téren az ezrekre menő tömeg clyként való elhelyezése, hogy minden tönkös és zavar elkerülése mellett mindenki részesülhessen a fényes ünnepség látni- és hallanivalóiból. A Szent László-téren minden testület, egyesület, az előre bejelentett létszámának megfelelő nagysága, megszelt vonalakkal megjelölt férőhelyet kap. A kifogástalan hangkövetítés érdekében a fővárosból hozatnak kitűnő szabadtéri hangszórókat, a díszfelvonulást pedig úgy irányítják, hogy az mindenütt elvonuljon, ahol az érdeklődők tömegei állanak. Minden hely egyformán jó lesz tehát, mert hallani és látni mindenünnen egyformán lehet.

A helyszínen való egyébkénti rendfenntartásról a rendőrség, tűzharcosok és a cserkészek gondoskodnak dr Horváth Györgv, Vitán Zoltán és Parcsay Károly parancsnokok irányítása mellett. Mentőállomás az Aranykereszt gyógyszerárban lesz készenlétben.

Az évforduló ünnepevényeire minden

külön meghívás nélkül is hivatalos Nagyvárad város és Bihar vármegye minden polgára. Mégis, hogy a megfelelő gondoskodás és figyelem különösen a testületekkel, intézményekkel, egyesületekkel, hivatalokkal szemben el ne maradjon meghívásokat intéző bizottság is alakult.

Nagy feladat hárul a Biharmegyei Római Katolikus Növendős Egyesületre, amely a vendégszerzésre érkező budavári Koronázó Pótemplom 115 tagu ének- és zenegyűjtésének vendégül látását és szereplésének megfelelő előkészítését vállalta.

A trianoni bilincs alól való felszabadulás emlékére, a Szent László templom falán elhelyezendő dombormű ügyének intézését dr Schriffert Béla, dr Gyapay László, dr Patzkó Elemér, Kortsmáros László és Pintér István vállalták.

A rendező bizottság illetékes helyen lépéseket tett, hogy az ünnepevények idejére szeptember 4—10-ig, az ország minden részéből az innen eiszarmazott bihariak és nagyváradiak tételru menetjeggel utazhassanak haza. Bár a menetrend korlátozások miatt a legtöbb utazási kedvezményt felfüggesztették, a rendezőség mégis reméli, hogy az utazási kedvezményt megkapjuk.

Az ünnepevényre vonatkozó minden tájékoztatást, felvilágosítást a Nagyvárad és Bihar vármegye Idegenforgalmi Hivatala ad, Rákóczi-ut 13. Telefon: 12—89

Belvárosi mozgóban
Buvárhajók nyugatra

Csodálatos felvételek a buvárhajók belső életéből.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

Az okos mama

Békeffi legremekb vijátéka.
Kosáry Emy, Tolnay Klári, Komár Julia, Erdélyi Mici, Roday I., Pájer A., Kabos Gy., Petthes S.
Előadások kezdete: 1/46, 1/48 és 1/410 órákor

Apolló filmszínházban

Kedden utoljára

Kabos Gyula, Balla Lici és Lázár Mária ragyogó vijátéka.

Három sárkány

GAZDASÁGI ÉLET

Megszűnt a szegedi Délkeleteurópai Angol Kereskedelmi Részvénytársaság

A Magyar Tudósító jelenti: Még tavaly történt, hogy angol tőke Szegeden, Délkeleteurópai Angol Kereskedelmi Részvénytársaság címmel gazdasági vállalkozásba kezdett, hogy beható kereskedelmi kapcsolatokat létesítsen Magyarországgal és a Balkán államokkal. Az angol kereskedelmi életben egészen szokatlanul ezúttal az angol kormány jegyezte mezezt kereskedelmi társaságnak alaptöké-

jét teljes egészében. A részvénytársaságnak az lett volna az első feladata, hogy Szegeden és környékén mindent, ami Anglia közellátásának céljait szolgálhatja, megvásároljon. A különös vállalkozás azonban nem sikerült és az angol konzul, akit éppen ebből a célből neveztek ki Szegedre, dolgavégezetlenül kénytelen volt távozni és az angol részvénytársaság is egyszerűen megszűnt.

Kibővitették a Hombár főbizományosainak keretét a visszatért országrészekben

Kolozsvárról jelentik. A gabona- és lisztforgalom szabályozásáról intézkedő 4500-941. M. E. számú rendelet 18. szakasza szerint a gabonaértékesítés munkájába a Hombár főbizományosaként csak azok a gabonakereskedők szerződhetők, akik az elmúlt üzleti évben búzában és rozsbán legalább 10 ezer q-át, vagy a legutóbbi 3 esztendőben összesen legalább 30.000 q-át forgalmaztak. Miután a hazatért keleti és erdélyi részekben ennek az előírásnak a magyar gabonakereskedők meg nem feleltek az Erdélyrészi Gazdasági Tanács haladéktalanul interveniált a miniszterelnökségen a rendelkezés módosítása érdekében. A kormány teljes egészében helyt adott a Tanács felterjesztésének, amely rávilágított az erdélyi gabonakereskedelem sajátos viszonyaira és oly értelemben módosította rendeletileg a Hombár bizományosaira vonatkozó in-

tézkedést, hogy a visszacsatolt keleti és erdélyi, valamint a visszafoglalt délvidéki területeken a gabonaértékesítés munkájába olyan gabonakereskedők is bekapcsolódhatnak, akiknek forgalma az első rendeletben meghatározott gabonamennyiséget nem érte el. A kormány intézkedése ugy az erdélyi, mint a délvidéki területeken az érdekeltek körében hálás visszhangot keltett.

lyi, mint a délvidéki területeken az érdekeltek körében hálás visszhangot keltett.

Debrecenben zártszámot vezetnek be a vendéglátóipar terén

A Magyar Tudósító jelenti: A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara a kereskedelmi és iparügyi miniszter felhívására megkezdte tárgyalásait, vajjon a vendéglő-, kávéház- és a koremaipar gyakorlására kiadható italmérések számát miképpen határozzák meg és hány lélek után adjanak iparengedélyt. A vendéglátóiparokat ezek szerint Debrecenben is számhoz kötik és legközelebb megkezdik a zártszám végrehajtását.

Szalontán be kell jelenteni a liszt-és kenyérvásárlók névsorát

A Magyar Tudósító jelenti: Nagy-szalonta város polgármestere, *Haddady Imre* dr. átiratban értesítette a város pékiparosait és a kenyérfűrésztelével foglalkozó kereskedőket, hogy szeptember 1-től kezdődően bevezetik a liszt- és kenyér szétosztásának a racionizását. Ennek megfelelően a jelzett időponttól kezdve mindenki csak ott szerezheti be kenyér- és lisztvásárlását, ahol vásárlási szándékát előre bejelenti. A kereskedők és pékiparosok augusztus 20-ig kötelesek benyújtani fogyasztóikról a megfelelő kimutatást.

Nem engedélyezik a használt személygépkocsik átírását

Budapestről jelentik: A 2339-1941. M. E. számú, ugynevezett gummirendelet értelmében a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter engedélyhez köti a gépjárművek gummiabroncsainak elidegenítését, még akkor is, ha ez a gépjárművel együtt történik. A kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium az érdekeltek tudomására hozza, hogy a használt személygépkocsik

és azok gummiabroncsainak elidegenítésére, a gummiabronccsal való gazdálkodás érdekében — fontos, közérdekű esetektől eltekintve — nem fog engedélyt kiadni. Minden idevonatkozó kérvény beadása céltalan. Ez a korlátozás arra az esetre is vonatkozik, ha a vevő iparjogszóvánnyal rendelkező gépkocsivezető, illetve gépiparos

Tilos a közebéd, társasutazás és egyéb evéssel egybekötött összejövétel

A belügyminiszter leiratot intézett a törvényhatóságok és közintézmények vezetőihez és a minisztertanács állásfoglalása alapján felhívja őket, hogy az élelmiszerekkel való takarékoskodás céljából egyelőre minden közebédet, bankettet vagy egyéb étkezéssel egybekötött társas összejövételt, társasutazást és a résztvevők lakóhelyén kívül rendezendő tanfolyam megtartását mellőzzék. A rendelkezés nem vonatkozik a hivatalosan rendezett továbbképző tanfolyamokra, eserkész- és levénteletáborozásokra és a tanoncüdülteési akciókra.

Kolozsváron 120 kilowattos önálló rádióállomást állítanak fel

Kolozsvárról jelentik. Az utóbbi napokban a napilapokban több olyan közlemény jelent meg, amely önálló erdélyi rádió műsorszóró állomás felállítását sürgeti. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium ezzel kapcsolatban a közönséget a következőkben tájékoztatja:

A m. kir. posta már Erdély egy részének felszabeditása előtt is tudott arról, hogy a magyar rádió műsor vétellehetősége Erdély nagy részében nem kielégítő. Ezért módjában volt a honvédség bevonulásával csaknem egy időben Kolozsváron ideiglenesen egy kisebb teljesítményű műsorszóró adót üzembe helyezni, hogy legalább Erdély kulturális központjában a magyar műsor vétellehetőségét a rendelkezésre álló eszközökkel a lehető legrövidebb időn belül megjavítsa.

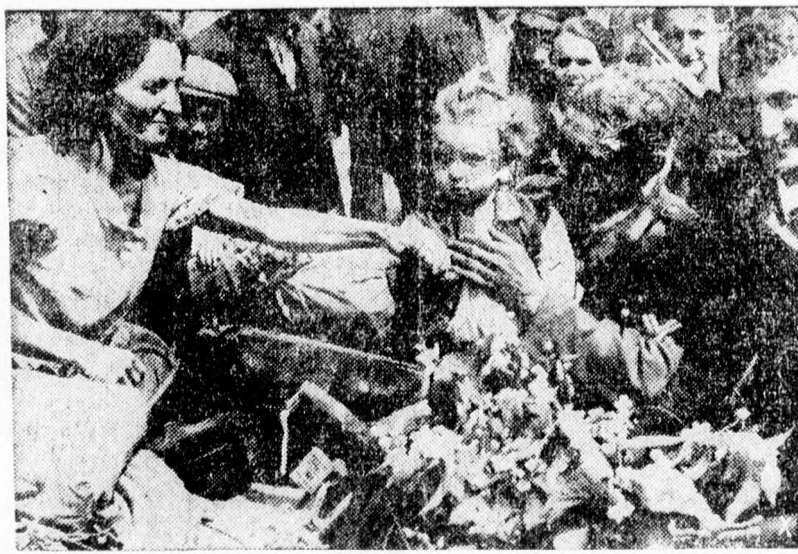
Az ország örvendetes megnagyobbdása által követelt táviró és távbeszélő összeköttetés kiépítésének legsürgösebb munkái után hozzáfogott az ideiglenes kolozsvári adóállomás átépítéséhez és ennek eredményeként az állomás rövidesen 125 kilowatt teljesítménnyel és kifogástalan hangminőséggel tud majd dolgozni.

Ettől az ideiglenes megoldástól függetlenül foglalkozik a posta egy második nagyteljesítményű műsorszóró adó felállításának kérdésével is. Ez a legalább 120 kilowatt teljesítményre tervezett adó a jelenlegi Budapest I. adóállomással együtt módot fog nyújtani Erdély rádió műsorvételilehetőségeinek lényeges megjavítására és egyidőben olyan kettős műsornak a sugározására, amely lehetővé teszi, hogy a vidéki kulturális központok magas irodalmi és egyéb művészi megnyilatkozásai a rádió műsorban kellő helyet kapjanak.

Mivel pedig a rádiósugárzás szempontjából Erdély hegyes terepe renki-vül előnytelen, ezen tilmenően valószínűleg sor fog kerüdni a vétellehetőségek megjavítása céljából a székegy medencében egy rádióközvetítő állomás felállítására is.

Igy test egy „boldog” elvtárs

Igy fogadják a felszabeditó katonákat Ukrajnában

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL SÖTÉTITENI?

(MTI) A magánvilágítás, lakoházak és járművek elsötétítését augusztus 11-én 20 óra 19 perckor kell végrehajtani. Az elsötétítés 4 óra 30 percig tart.

Dr GLATTFELDER GYULA csanádi püspök, négy heti nyári pihenőjét befejezte, melyet Dr Szóka Gyula felsőházi tag társaságában a Félix-fürdőben töltött és visszatért székhelyére. Most, hogy ez a régi, jó hírű gyógyfürdőnk felszabadult és a jászóvári premontrai rend kezelésébe ment át, sokan keresnek ott gyógyulást és üdülést. Ott töltötték még nyári pihenőjüket dr Kürthy Menyhért, a katolikus középiskola elnök főigazgatója, dr Mester János szegedi egyetemi tanár, a tanárvizsgáló bizottság elnöke, dr Váradi Imre kolozsvári egyetemi tanár, dr Lattér János egyetemi tanár, a külügyi társaság alelnöke és még most itt tartózkodnak dr Pohl Sándor Kassa város polgármestere és felesége, dr Magyar Lajos közgazgatási bíró és sokan mások a megnövekedett Magyarország egész területéről.

BELGRÁD LAKOSSÁGAT FELSZÓLÍTOTTA A BOLSEVIZMUS ELLENI KÜZDELEMRÉ. Budapestről jelentik: A Mai Nap írja: Belgrádból jelentik: A belgrádi lapok felszólították a lakosságot, hogy vegyenek részt a bolsevizmus elleni küzdelemben. Kéri a közönséget, hogy aki a bolsevizmus ellen adatokat tud, hozza a hatóságok tudomására.

A HORVÁT ÁLLAMFŐ FELMENEKTE AZ USZTASA VEZETŐKÉT. Rómából jelentik a MTI: Mint a *Popolo di Roma* Zagrábból jelenti a horvát államvezető felmentette az összes tartományi, körzeti és községi usztasa vezetőket és azok helyetteseit. Az usztasa szervezetek fennmaradnak, a működésüket az új vezetőhivatalbalépésig felfüggesztik. A segédszervezetek és a rohamosztagok működését azonnali hatállyal beszüntették. Ez nem vonatkozik az usztasa miliciákra és a párt rendes szervezeteire.

* Értésítés. Mindazok, akik érdeklődnek a kolozsvári Szociális Iskola iránt, amelynek ismertetése lapunk vasárnapi számában jelent meg, bővebb felvilágosításért forduljanak az iskola igazgatóságához, Kolozsvár, Rákóczi-utca 35. sz. alá

MEGALAKULT A „CARMEN” CIPÓGYÁR LABDARUGÓ SZAKOSZTÁLYA. Szombaton délután 5 órakor játszotta első mérkőzését Nagyváradon a „CARMEN” labdarugó csapata a „Hungária” szörme-gyár csapatával. A mérkőzést szép játék után a Carmen csapata nyerte meg 3:1 arányban.

Mussolini Brunóról nevezték el a pisai távolsági bombázó rajt. Rómából jelentik: (Stefani) A légügyi miniszter elrendelte, hogy Mussolini Bruno életének és halálának emlékére a pisai nagy távolsági bombázóraj ezentúl Mussolini Bruno nevét viselje. (MTI)

* Árverési hirdetés. Folyó hó 18-án 9 órakor nyilvános árverésen 2 darab 16 kerű eladásra a volt 4-es honvéd laktanya udvarán.

POMPÁSAN SIKERÜLT FAGYLALT DELUTÁNT RENDEZETT A LORÁNTFFY ZSUZSÁNA EGYESÜLET. Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délután a régi békevilág garden-parti-jaira emlékeztető kerti ünnepélyt rendezett a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület az Emke nyári helyiségeiben, amelyen az előkelő, elegáns közönség zsufolásig megtöltött. A dr. Hlatky Endréné elnökön vezetés mellett működő hölgygárda gondoskodott a kerti ünnepség irányításáról a záróráig a legjobb hangulatban szórakozott a közönség.

ELFOGOTT BETÖRŐK. Nagyvárad. Saját tud. Salamon László Szent János-utca 45. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy lakásának nyitott ablakán ismeretlen férfi behatolt és ellopott egy férfi felikabátot. A rendőrség rövidesen elfogta a tettest *Marovszki* László gépkocsivezető személyében. — A rendőrség leartóztatta *Patai* Barna és *Possonyi* Béla közismert cigánytolvajokat, akik betörték *Tuka* József nyugalmazott

főmozdonyvezető Szaniszló-utca 47. szám alatti lakására és onnan 125 pengő készpénzt loptak. A károsult észrevette a rablást és a betörőkre támadva, dulakodni kezdtek. A cigányok eközben mellbelőtték, majd menekülni igyekeztek. *Román* András szentandrási lakos segítségével végül is az őrszemes rendőr ártalmatlanná tette a menekülőket. Rablás miatt megindult ellenük az eljárás.

PÉNZTÁROSNÖT ÉS JEGYSZEDŐ NÖKET KERES A HONSZ. Jegyszédőnek alkalmas hadiözvegyek azonnal jelentkezzenek a HONSZ irodájában. Rákóczi-utca 13. Ugyanott legalább 4 középiskolát végzett hadiárva pénztárosnőnek jelentkeznek. Elnökség.

Felesküldött a horvát államra a Macsek-csoport 180 vezető tagja. Rómából jelentik: (MTI) Mint a Stefani Iroda Zagrábból jelenti, a Macsek-féle pársztpárt 180 vezető tagja felesküldött a horvát államvezetőnek. (MTI)

VETITETTKÉPES ELŐADÁS A BAROSS SZÖVETSEGBEN A PAPIKA-TÖRVÉNYRŐL. A nagyvárad Baross Szövetség elnöksége értesíti a fűszer-, élelmiszer- és paprikakereskedőket, hogy f. hó 13-án szerdán este 7 órakor a Baross Szövetség nagytermében (Rákóczi-utca 12. III. emelet 18. lift), hogy Szegedről érkező tanár vetítettképekkel előadást tart a fűszer és paprika-törvényekről, ami minden elárusítót érdekel, miért is hívjuk az összes kereskedőket is erre az előadásra.

Megállapították a házfelügyelők és segédházfelügyelők jogviszonyait

A miniszterium 5777—1941. M. E. sz. rendeletével szabályozta a lakások és egyéb helyiségek bérletére vonatkozó kérdéseket, közöttük a házfelügyelők és segédházfelügyelők jogviszonyait is.

A rendelet szerint a házfelügyelők és segédházfelügyelők jogviszonyait meghatározó szabályrendelet szabályozhatja, ennek hiányában a rendelkezések alább ismertetett rendelkezéseit kell alkalmazni.

Bérházakban a bérlők a béren és járulékaik felül házmesterpénz címén az esedékes bér összegének 2 százalékát, a házban tényleg üzemben lévő lift és központi fűtőkészülék kezeléséért pedig további egynegyed százalékát kötelesek fizetni.

A házmesterpénz a házfelügyelőt illeti meg. Ha azonban a házfelügyelő segédházfelügyelőt alkalmaz, a házmesterpénznek egyharmadát a segédházfelügyelőnek kell kiadni. Az ezzel ellenkező megállapodás semmis.

A házmesterpénzt a bérrrel együtt a bér felvételére jogosult kezéhez kell lefizetni, aki azt a házfelügyelőnek és segédházfelügyelőnek köteles kiszolgáltatni.

Ha az üzlet vagy hivatal céljára bérelt helyiség bére fejében a bérlő különösen nagy bért fizet, a bíróság az üzlet, vagy hivatal bére után járó házmesterpénzt kérelemre megfelelően mérsékelheti.

TERMÉSZETBENI JUTTATÁSOK

A házfelügyelőt a házmesterpénzen felül a háztulajdonos által nyújtott természetbeni lakás és a háztulajdonossal szemben szerződésileg esetleg

kikötött egyéb javadalmas is megilleti

A felvonón szállítáért idegenek mindenkor és személyenként, a ház lakói pedig csak kapuzárás után és menetenként 10 fillér díjat kötelesek fizetni. Kapunyitáért, tekintet nélkül a ki, vagy hazabocsátott személyek számára, este 10 és 12 óra között 10 fillért, éjjel után pedig 20 fillért kell fizetni. A foglalkozásuknál fogva éjjeli munkát végző személyek a kapunyitáért éjjel után is csak 10 fillért kötelesek fizetni

A szemétségűtésért és kihordásáért bérházakban a lakás minden egyes szobája után havi 50 fillért kell fizetni. Ez az összeg a bérrrel együtt negyedévenként előre fizetendő. Mellék-helyiségek, ideértve a cselédszobát és előszobát is, a szemétségűtés összegének kiszámításában nem vehetők figyelembe.

A segédházfelügyelőt a házmesterpénznek reaeső részén kívül a szemétségűtés és lakás illeti meg.

A házfelügyelő vagy helyette a segédházfelügyelő a ház tisztántartásával járó minden tennivalót, ideértve a szemétségűtését is, végzi.

A házfelügyelővel szemben a rendes felmondás határideje egy hónap. A felmondás a hónap 1. vagy 15. napjára szólhat. Tartaléki, vagy póttartaléki szolgálat kötelezettsége alapján tényleges katonai szolgálatot teljesítő házfelügyelőt szolgálatból felmondással nem lehet elbocsátani, ha vele közös háztartásban élő családtagjai a házfelügyelői teendőket kifogásalanul elvégzik. Ugyanez a rendelkezés vonatkozik a segédházfelügyelőre is.

A MAJOR

gyorsíró szaktanfolyam
új helyiségbe költözött. Címe:
Szilágyi Dezső u. 12. I. 5.

Augusztus első napjaiban új államvizsgára

előkészítő tanfolyamok kezdődnek. Tantárgyak: gyorsírás, gépírás, kereskedelmi levelezés, helyesírás.

Még ma iratkozzon be.

Babits Mihály utódaként Schöpflin Aladár lett a Baumgarten-alapítvány irodalmi kurátora. Budapestről jelentik: Babits Mihály halálával megüresedett a Baumgarten-alapítvány kurátori tisztje. Amint emlékeztet, néhai Baumgarten Ferenc végrendeletében Babits Mihályt nevezte meg a hatalmas alapítvány kurátorának Basch Lóránd dr ügyvéddel együtt. Az alapítólevél szerint az utódlás kérdését úgy kell megoldani, a két kurátor halála esetére, iepecsételt levelben jelöli ki az utódot, olyanformán, hogy 3—3 jelöltet nevez meg. A közoktatásügyi miniszteriumban most felbontották Babits Mihály lepecsételt levelét, amelyben megnevezte az utódjául kijelölendő írókat. Az első Schöpflin Aladár volt, a kiváló kritikus. A közalapítványi hatóság Babits ajánlása alapján Schöpflin Aladárt jelölte ki a Baumgarten-alapítvány kurátorául.

HÉTSZÁZ KOLOZSMEGYEI SZAKMUNKÁST VISZNEK KI NÉMETORSZÁGBA. Kolozsvárról jelentik: Kolozsváron is összeírták a városból és a megyéből külföldi munkavállalásra hajlandó szakmunkásokat. Az adatok felülvizsgálásának eredményéről tegnap érkezett válasz a helybeli Munkaközvetítő Hivatalhoz. Ennek értelmében a jelentkezők között közel 700-at találtak megfelelőnek. A munkaközvetítő még a hét folyamán előkészíti a külföldi utazásra az érdekelteket. A jelentkezőket 50-es csoportokban indítják útnak Németországba, ahol a szokásban lévő munkabérek ellenében nyernek alkalmazást.

SZINHÁZ

Komlós Juci és Fónay Márta bucsuja a nagyváradai közönségtől

Nagy esemény színhelye lesz szombaton este és vasárnap délután és este a Református Kulturpalota. *Komlós Juci és Fónay Márta*, színházunk két dédelgetett kedvence búcsúzik Nagyvárad színházbajáró közönségétől. A két művésznő Budapestre szerződött és így jövőre színházunkban nem láthatjuk viszont. A két művésznő fővárosi műsor keretében búcsúzik el attól a közönségtől, amely őket annyira szerette és amelyet ők a szívükbe zártak. A két művésznővel fellépnek a Szigligeti Színház többi tagjai is, akik az est keretén belül szintén búcsút vesznek tőlük. Jegyek elővételben ezen estélyekre a Szigligeti Színház nappali pénztáránál szerdától kezdve délelőtt 8-tól 1-ig és délután 4-től 8 óráig. Jegyek ezen előadásokra 70 fillértől 3 pengőig.

SPORT

Nagy sikerrel szerepelt a NAC Budapesten

Ferencváros NAC 3:2 (3:2)

A szombatesti Ferencváros-NAC mérkőzésre már a korábbi órákban megindult a tömeg. A mérkőzés kezdetére teljesen telt nézőtér fogadta a csapatokat, 16 ezer néző volt tanula az idei kupa mérkőzések legszebb küzdelmének.

Dankó bíró sipjelére így állanak fel a csapatok:

Ferencváros: Csikós—Szojka ér. Tátrai—Sárosi III, Polgár, Lázár—Lukács, Kiss, Sárosi dr, Finta, Gyetvai.

NAC: Solymosi—Molnár, Domján—Krasznai, Juhász, Deményi—Kovács II, Kovács I, Sárvári, Bodola, Haláti.

Hatalmas Fradi biztatás közben indítja el a labdát Sárvári, Bodolához ad, aki azonnal kitör, Halátihoz játszik. A másik oldalon a nagyszerű Gyetvai indulna rohamra, de véteveszti a labdát. Ismét a NAC támad, Kovács—Kovács II—Haláti a labda útja, a szélső remek beadása áll meg mellé.

Solymosi nagyszerűen mutatkozik be, remekül védi Sárosi dr veszélyes labdáját.

A nagyváradiak sokat csúszkálnak vizes talajon, egyébként egészen nyílt a játék, jól harcol a NAC. A 8. percben vezetéshez jut a Fradi.

Sárosi III-tól pompás labda száll Gyetvaihoz, elmegy Krasznai mellett, néhány lépést tesz és laposan a balsarokba lö. 1:0.

A 5. után erősen támad a NAC, Polgár kézzel akadályozza Sárvárit, Bodola jó lövést fogja Csikós. Domján szabálytalanul szereli Lukácsot, Sárosi III. szabadrúgása túlsó oldalon megy ki. Finta lövése külső hálót ér. A 12. percben jut első sarokrúgásához a Fradi, a bíró tévesen adítja le Kovács II-öt, Bodola, majd Juhász szökétesse hosszú.

Gyönyörű a játék, a NAC teljesen egyenrangú ellenfél, a közönség sokat tapsol mindkét csapatnak. Most erősen harcol a váradi csapat, a hátvédnek hosszú ideig a felpályán tanýáznak.

Pompásan áll a lábán a NAC fedezetsora, álmélikodik a közönség. Juhász teljesea úr a pályán, kitűnően tartja sekkban a Fradi belső hármását. Solymosi is sokat van munkában, biztos gólnak látszó lövéseket véd. Lenne alkalom az egyenlítésre, de Sárvárit erősen őrzi Polgár, igen jó helyzetben mellé lö. Lukács beadását Solymosi csipeli el, igen nagy tapsot kap érte. A 27. percben egyenlít a NAC.

Kovács I. Kovács II-öt szökéti, ő egészen a közepre kerül, Polgár tehetetlen, a kis Kovács Bodolához játszik, aki kapásból remek gölt lö. 1:1.

A közönség állandó tapsai középett támad a NAC. Polgár majdnem gölt vét, „Szép! Gyönyörű! — tör ki a tömeg a nagyváradiak pompás támadásai és játéka láttán. Kitűnően játszik is a nagyváradi csapat. Juhász—Bodola-akcióra megállapítja a közönség, hogy jobb a NAC. Bodola gyönyörű labdával indítja Kovács II-öt, aki futty után lö hálóba. A közönség futtyul az itélet miatt. A 36. percben Juhász dancsol.

A szabadrúgásnak Sárosi III áll neki 25 méterről, a bomba Juhász hátán irányt változtat és hálóba jut. Solymosi tehetetlen volt. 2:1.

Polgár veszélyes belépéséért szabadrúgás jár, Lukács vezet aztán jó támadást, majd Juhász Sárvárit teszi ki remekül, aki Halátihoz játszik. A szélső beadása pompásan száll. Szojka elrúghatta volna, ott terem azonban Haláti, felvágják, de

estében még van ideje arra, hogy jobbal remek gölt löjjen a 44. percben. 2:2.

Alig telik el néhány másodperc, a

majdnem állandóan őrizet nélkül álló Lukácshoz kerül a labda, aki az utolsó pillanatban megszerzi ismét a vezetést és ezzel a győzelmet a Ferencváros számára. 3:2.

Kezdésre már nincs is idő. Szünetben a Ferencváros bezárkózik, a NAC-ot sokan keresik fel, biztatják és gratulálnak nagyszerű játékához. A közönség lelkesen beszél a nagyszerű küzdelemről. Ilveneket hallani:

„Juhász a mezőny legjobb embere.“
„A NAC belső hármása elkélne a Fradiban“, a NAC a legjobbak között lesz“...

Hatalmas küzdelem a második féldőben

A kivonuló csapatokat ismét megtapsolja a közönség. Hatalmas Fradi-támadásokkal indul a második féldő, attól tartanak, hogy kifulladás a NAC a bihetetlen nyomás alatt. Solymosi Cserberusként őrzi kapuját, jól áll a védelem is a lábán. A 8. percben tömegjelennel a NAC kapuja előtt, majd

Bodolát vágja fel Szojka a 16-oson belül. Tizenegyes gyanus!

Finta váratlan lövést pompásan üti sarokba Solymosi, tapsot kap érte.

Visszaesik a NAC, Juhász halványul el, hiába, igen sokat vállalt magára az első féldőben.

Óriási nyomás alatt áll a nagyváradi védelem. Solymosi állandóan munkában van, de jóban van a szerencséivel is.

A 20. percben Polgár 11-es gyanusán szereli Sárvárit,

a bíró nem meri megítélni. Közben azért a NAC is vezet sok kesegtető támadást és a közönség fel-fel kiállt a nagyszerű, pompás adogatások láttán: Jaj de szép! A 35. percben Bodola messziről mellé lö, majd

Finta cselezi ki az egész védelmet, már csak Solymosival áll szemben és 3 méterről laposan fölé durran.

Domján felszabadítása kap tapsot. Tátrai kezelést nézi el a bíró, Haláti és Sárvárit kihagy egy-egy jó helyzetet.

Az utolsó tíz perc teljesea a NAC-é. Az eredményen azonban már nem tud változtatni. NAC-támadások és a közönség lelkes ünneplése közben ér véget az idei Szent István Kupa-mérkőzések legszebb küzdelme

Bírálat.

A Ferencváros megérdemelte a győzelmet, a második féldő első 20 perce alapján. Ettől eltekintve a mérkőzés nagy részében a NAC-nak is állt a játék. A győztes csapatban Gyetvai volt a legjobb. Utána Csikós, Lázár, Sárosi III és Polgár következnek. Lukács bemutatkozása jól sikerült, Sárosi dr és Finta nem bírt megküzdeni az őrizettel.

A NAC-nak és a mezőnynek az első féldőben a fedezetsor, különösen Juhász volt a legjobb játékos, utána a belső hármás és Solymosi következnek. Nagyon jó volt Molnár, Kovács II és Haláti is. Nagy sikere volt Domjának, rovására kell azonban írunk hogy elhanyagolta Lukácsot. Szerencse, hogy ezt nem használta ki a Fradi...

Mérkőzés után a NAC játékosai szálásukra siettek, ahol vacsora várta őket. A vacsorán megjelent Kalocsai dr is, az Újpest játékosai, Tóth III. utóda. A csapat vasárnap reggel a gyorsan utazott vissza Nagyváradra és a NAC-al együtt utazott Tóth III. is, aki most már a nagyváradi zöld-fehérekhez tartozik.

Nyilatkozatok:

Gidófalvy Pál dr, az MLSz elnöke: A Ferencváros ennél többet nem tud, a NAC viszont tudhat...

Vitéz Kelemen Sándor, a Ferencváros főtitkára: Szép, izgalmas mérkőzés, kemény küzdelem, a NAC méltó ellenfél volt.

Lázár Gyula, a Ferencváros kapitánya: Erős küzdelem, nyerhetett volna a NAC is.

Jeney Rezső elnök: Igen elégedett vagyok. Ha tovább is ilyen lelkesen dolgozunk, az eredmény nem maradhat el. Van még hiányosság, de kívül álló okokra is hivatkozhatnék. Nagyon elégedett vagyok.

Turay József, a sokszoros válogott: Okosan, simán, a földön játszott a NAC, — ahogy akart. A legkritikusabb helyzetben is le tudják hozni a labdát. Ugy játszott, ahogy játszani kell. A fedezetsor nagyon tetszett az első féldőben.

Bókay-Mattanovics Béla, a Nemzeti Sport szerkesztője: Igen nagy nyeresége a NAC a magyar labdarúgásnak Juhász az első féldőben sokat vállalt magára, ezért fuldát ki.

A budapesti kirándulás mérlege: a 15 ezer főnyi közönség szívébe fogadta a nagyváradi zöld-fehéreket is...

Párkány László.

Pompás bemutatót rendezett az FTC

FTC—Törekvés 3:1 (0:0). Kovács játékezetése mellett nagyszerű iskola-játékkal győzött az Erzsébetligeti pályán a kis Fradi. A Törekvés is lendületes volt, de ezen a mérkőzésen nem győzhetett. Góllövők: Füstös (2), Csánádi, illetve Mihók.

A mérkőzés végén a közönség nagy tapsal köszönte meg a szép játékot. Az egész FTC kitűnően játszott, különösen Waldinger, Pósa, a két szélső és Füstös tetszett. A Törekvésben Nyisztor védett nagyszerűen, a többiek szokott játékukat nyújtották Mihók nem szélső. A bíró jól vezette a mérkőzést.

RÖVID SPORTRÉK

Olaszország—Magyarország 93:63. Az olasz atlétikai csapat remek küzdelemben aratott megérdemelt győzelmet.

A Lövészegylet felhívása. Felhívom a Nagyváradi Árpád Lövész Egyesület és a Nagyváradi Sport Egylet lövészszakosztályának tagjait, akik a céllövészettel sportszerűleg kívánnak foglalkozni, hogy a vársáncban lévő lötéren minden kedden reggel 6—fél 8 óráig és pénteken délután 4—7 óráig edzést tartunk. Elnökség.

Debrecen nyerte az atlétikai versenyt. Nagyszámú közönség jelenlétében rendezték meg a Debrecen—Nagyvárad városközötti pályaváto atlétikai versenyt, amely a vendégek győzelmével végződött. A nagyváradiak különösen a futószámokban remekeltek. Öröndetes a legszebb sportág fejlődése Nagyváradon és úgy látszik nagy közönsége is lesz.

MÁVAG a 16-ik NB csapat. Vasárnap délután Budapesten kerül sor a MÁVAG—Pécsi DVAC döntő mérkőzésre az NB-be való jutásért. A mérkőzést 3:2 (1:1) arányban a budapesti csapat nyerte, így ő lett az NB küzdelmeinek 16-ik résztvevője.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

KIADÓ 2 egymásbanyíló elegánsan bútorozott utcai szoba szept. 1-re. Csengeri-utca 2. 136

Kiadó lakás 3 szoba, konyha. Kálvária-utca 63. 109

Adás-vétel

MAGAS árakat fizetek bármilyen használt férfiruháért. Tegyen egy próbát. Levelezőlap hívásra hazhoz jövek. Molnár, Bémet-tér 1.

Aranyat, briliáns, ezüstöt magas áron veszek, órák, ékszeri javítók. Gyenge István ékszerész, Rákóczi ut 19.

A Baross Szövetség Textil Szakosztálya (Rákóczi-ut 12, III em.) keres, használt, jókarban levő irógépet. 174

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órák és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Eladó egy 2 szobás, teljes komfortos új ház. Másik 1x2 szobás 3x1 szobás ház. Több kisebb-nagyobb házak és szőllők eladók. Tatay Sándorné, Szigligeti-u. 12. 166

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas áron veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi ut 8. 545

Házhelyemeket hadapródiskola közelében Lázár Vilmos-utcán eladom. — Laczka, Arany János-u. 3, első emelet 3. szám. 172

MINDENNEMŰ arany ékszer és ezüst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u 4, az udvarban. Schwartz ékszerész.

Mahagoni háló és díofa ebédő kifogástalan állapotban eladó. Reichard, Tisza Kálmán-tér 13. Megtekinthető 1—2 óra között. 171

Egy jókarban lévő fürdőkádat, egy kazant és egy régimódi cserépkályhát megvételre keresünk. Arvaház-utca 4 szám. 161

Jóminőségű bútorok. Kombinált szoba, háló, ebédő, konyha. Szolid áruk. Schlauch-tér 4. Asztalosnál. 157

Hülönfélé

15—20.000 pengővel férfi vagy női keresztény társat keresek jóvedelmező üzlethez. Ajánlatot a Magyar Lapok kiadóhivatalába kérek „Keresztény” jellegre. 173

Irodánk négy helyiségének fele része bére adó. Bethlen István-u. 6. 170

TISZTVISELŐNÖT, intelligens lányt lakótársrónök keresek. Pável-utca 6. Vargáné, I. em. Délelőtt 2-ig. 145

Állást keres

Jómegjelenésű lány 3 évi üzletvezetési és kiszolgálási gyakorlattal, állást keres. Vidékre is elmegy. 168

Öskeresztény Budapesten érettségizett gépirónő állást keres azonnal helyépre „1500” jellegre a kiadóba. 164

Állást nyee

ELSŐRENĐŰ szűcssegédet keresek. Halász szűcs. Kazinczy-utca 4. 151

KERESÜNK keresztény, könyvelésben jártas perfekt gyors- és gépirónőt. Diósi fatelep. 153

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
reléző kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. környorgópén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.